

28.6.51, יום ה'

התיעצות חברים על בחירות: ~~אממה~~, אשכול, יוסף, הרינג, גוברין, משה.
זיאמה על המרחש בצבור: טוב ורע וערפל. הלך רוח יותר טוב אבל צ' יהיה חזק
אם כי סבורים שמה שקיבלו בעיריה - לא יקבלו הפעם. רבים לא יצביעו בעדם
לכנסת. אבל צ' זהו הלך רוח. בקרב העולים הנסיה ברורה, אבל נחרבו בוחרים
בערים. יש חמשה צבורים פועלים, נשים, עדות, שכבות בינים, נוער. הוזנה
בתעמולה דבר בטחון המדינה. בנוגע לפועלים יש להסביר דבר תעסוקה מלאה,
ביטוח, תפוקה פועלית (גדוש חוקי של הישגי הפועלים), יש לציין ששלטון צ'
מסכן כל הישגי העבודה. יש לדבר על סיכון לכל השכבות. שמירה על הסכונה,
הדבר הרע במדינה היא הסתירה בין ההלכה והמעשה בענין צנע ופיקוח. אין
צנע, אין פיקוח, יש התהוללות, וזה מערער הסמכות של הממשלה. זהו מקור
הדימורליזציה. או שיש לשנות ההלכה או המעשה. על המטלה להגיד ברורות:
החשנה הפיקוח, התבטל אותו, התבצע אותו? בנקודה זו מתרכזת התעמולה של
צ.כ. יש להגיד ברורות על המשק השיתופי ועל היזמה הפרטית. עקרונית אין מה
לחדש, אבל יש לחדש בניסוח. יש בעיה של עדות מזרח בקרב הוותיקים - יש צורך
בחכמים לכמה שנים להפוך יסודות חיהם הכלכליים. יש בעיה הדת: יש עדות
מרימיטיביות, ויש אדוקים בדת. לא מספיק להגיד "לא כפיה".
ואשר לנשים - דווקא פה יש להעלות "הציוניות". גורל בניהם ונכדיהם תלוי
בעליה ובבטחון. ואשר לנוער - יש להגיד להם ברורות שתפקידם בטחון וכיבוש
השטמה. ואשר ל"ציונות" עצמה יש להגיד שני מיליון, הכפלת הכפרים (1000
ישובים) ואשר למיתוח הארץ - יש לדבר ברורות: מה חכנה המוחשי: ים, ים המלח.
נחוצים כנוסים גדולים קודם כל לפועלים ולנשים. ליום הששי הבא כנוס
פועלים גדול בגן רנה. ביום ד' שאחר זה - כנוס גדול של נשים. עול גדול
יוטל על חברי הממשלה (נשארו רק 15) יש סכנה אחת: הכלליים מנהלים תעמולה
לחש שכמובן ב.ג. יהיה ראש הממשלה, אבל יש לחזק "אוחנו" למען המשק הפרטי.

גוברין קובל על שרוב החברים אינם מחוכמים עם מ"מ, נחוצה
ריפורמה במס הכנסה. לא מס לזוגות וכדומה. צבור הפועלים מפחד מפני ביטול
הפיקוח על מטבע זר. חוששים שאם מטבע זר יהיה בירי יבואנים יכיב רעב
בארץ. לא מטבירים כראוי חשיבות התעסוקה - ההסברה מצומצמת לעולים.
האמת היא שהיא נוגעת לכל הפועלים. הולנדר פועל בניגוד לסוסכס אתו:
בדבר קרן חשוואה ועוד, לא מציינים כראוי חישגי האיגוד הציוני וחשיבות
הקואופרציה שבין ההסת" והמשלה, בניגוד למפ"מ.

יש חשיבות לכנסים שבהם חלק למהות מן הצבור באים לידי ביטוי.

משה - מלחמתנו עם הצ.הכל. מחייבת חיזוק והדרכה. אנו רגילים
למלחמה במפ"מ - ולא רגילים להלחם בכלליים. דרוש חדרוך - במה לקלוע.
מחוץ למקומות אחדים (קבוץ ועוד) החזית היא ימין.

יוסף - נחוץ לבחירות מנגנון, אבל יש סכנה בירושלים שהמנגנון
יפעל בשיגרה מזה. כך הדבר בירושלים. מזמינים למסיבות - ואינם באים, אבל
אינם מזמינים לא נשים "מכובדים", להזמנה כזו לא יסרכו המוזמנים.
הרינג - לא נגזים בוויכוח עם מ"מ, ולא להסיל הדגש ~~אז~~ בצד הפוליטי
(לא!) השאלה היא בטח המקצועי הכלכלי.

גולדה סקרה מצב התעסוקה, מעוררת ספק אם יש לסכוך על כל עסקנינו
במקומה שונים (מגדל-גד, עכו).

זיאמה מודה שהוא חרד למצב בישובי העולים. בישובים הוותיקים אין
חשש. חברינו ישרים. יש בערך שעה ישובים שמעוררים דאגה, ויש לשלוח שמה
אנשים מרכזיים להשתלט על המצב.

הקשי במלחמה נגד "הכלליים" הוא שהם נלחמים בשלטון קיים שגורם

צרות, ואנו בשלטון שאינו קיים אלא בסכנת קיומו בעתיד.

פנחס - סוחרי מכולה מודים שהודוח לקיצוב מצבם השתפר, המלחמה

העיקרית על חוגי-בינים, כולל חלק פועלים, שמהווים מעמד בינים.

יכריע במלחמה בחירות אלו - שכבות הבינים. בהם יהיה חלוי כוחם של הכלליים

או שלנו. יכריעו עניני עליה, העטוקה, פיקוח או משק חמשי. בוויכוח זה יש

להבליט ארבע נקודות: שכיחת הסוחרים, שכיחת הפרזיטנים, יבוא ללא השלום,

בהנעלה, הלבשה, רהיטים. נחשמה תורת הכלליים, ומה פירותיה. יש גם דבר

חמשי: אחוז אזרחי וציוניות. מה עשתה עיריית ח"א?

נגד צ.כ. נקודות אלו (ואולי עוד אחדות): חסוקה - או חוסר עבודה;

ספטרות פרועה - או מינימום לכל; עליה רבתי או קיצוצה; החישובות חקלאית -

או רק חניות בח"א, ישוב השמטה וחלוציות - או רק התעשרות. הסתדרות ציונית

למען עזרה למדינה - או מלחמה בבוני המדינה.

- בא אצלי נורוק. ועדת הכנסת בחרה ועדת משנה לשאלת הענקת אזרחות לשטח

המיליונים, והוא מציע שהועדה הצבורית של הממשלה הצטרף ותתמזג עם ועדת

משנה זו וידונו יחד. הסכמתי - בחנאי של סידור משאל בקרב חברי הממשלה אם

גם הם מסכימים.

- בא קרוזה. הוא מסכים לתת המקלט לצבא. קיבל 1200 רונם נוספים

מהממשלה, יועצתיו לדרוש עוד אדמה ככוון לים. באבגוסט ימלא יובל שנים

לסג'רה - והוא רוצה לחוגו במקוה, הבטחתי לבוא והצעתי להזמין כל אנשי

מברה (שלמה צמח, ישראל שוחט ועוד).

- בשחים עשרה בא אצלי גוסטין גודר, מהזידים הוותיקים בצרפת (שעבר

זמנו?)

- אה"צ המטה. משחתף גם פלמון, בשאלה הממשל הצבאי. במקום מושל ראשי קבענו קצין במטה לענייני הממשל. זה גרר ריכוז לא רצוי, כי רוב העניינים בממשל אינם צבאיים, אלא נובעים למשרדים שונים, ומוצע עכשיו איש ציווילי במשרד הבטחון שירכז העניינים. סמיר חולק על החצעה שהרכוז יהיה במשרד הבטחון. לעומתי טוען משה, שבלי ריכוז במשרד הבטחון, אין זה ממשל טריטוריאלי צבאי, ומלבד ענייני בטחון צרופים - יש להחזיר כל העניינים למשרדים המתאימים. הוחלט שהעניין ירוכז במשרד הבטחון. מלבד קצינים צבאיים הכרחיים ילקחו אנשים ציווילים עם נסיון מנהלי ויחלבו בגדים צבאיים. מוצע למרכז סחוי, מי שהיה במשטרה, ~~א~~ עכשיו מושל כנצרת, איסר מחבד לו אבל משה סבור שיש לקבלו, בממשל עכשיו כ-160 איש, רובם חיילים.

דנו על החזרת אנשי שעב. ריילי דורש לשלוח רכב ליום מסוים, ומי שירצה יחזור, מי שירצה ישאר. מוסקה מחנגד ודורש מריילי רשימה מהחוזרים - אלה יוחזרו. משה טוען שריילי סבור עכשיו שכל הבירור המוקדם אין לו ערך, ורק בשעת הנסיעה יכריעו הערבים באמת. בשבע אה"צ ריילי בא לראות משה.

ביחס לתקציב קובע סמיר שאין דורשים יותר משנתנו עד עכשיו. באופן כזה אין ספק שהוועדה הכספית תאשר חודש זה והחודש הבא (אבגוסט).

הצבא נדרש לטפל במעברות. כיום אנו מסטליט ג-12 מעברות ועד תחילת יולי - בעוד 5. חובעים עכשיו מהצבא להכנס לעזוח ל-11 מעברות חדשות, בעיקר של בבליים, בכל מעברה למעלה מאלף איש. הצבא נדרש לארגן המחנה (פיקוד) לטפל בסניפציה ובאספקת מים (כלומר לתת טנקריט של מיט). ידרשו בערך 10 איש למעברה - מפקד, חובש, רופא. העבודה מהצבא תידרש לסלושה חדשים. השאלה העיקרית היא מה יהיה בחורף. יתכן שימצאו מאתים אלף נפש במעברות.

הוקמה מועצת החימוש. אין התקדמות בתוצרת הצבאית, הטיב לא השתפר. עובדים אלמים פועלים, וצבי דר מודאג שהתוצאות אינן מניחות דעת. מיצרים פגוזים מרגמה 120 מ"מ (טובים), כדורים 792 (בן פוען שלשנה הם טובים, מחו"ל הם טובים לזמן יותר גדול), מרגמות 2" ו-3" (בסדר, פגוזי המרגמות לא בסדר) חלקי חלוף לגשק (זה בסדר), יגאל סבור שהתוצרת שלנו צריכה להתרכז בייצור החמושת וחלקי חילוף.

פרת (פרנסקי) סבור שיש לפטר פועלים, לצמצם התוצרת ולדאוג לשכלול מהי סיבה הליקויים? החומר הגלמי הגרוע - וחוסר מומחים.

הצרפתים מציעים לנו 75 ת. של 6 ליטרות עם פגוזים - 4600 ד. בעד חותח, 20 בעד כל פגוז, מציעים 250.000 פגוזים, מ"ה 855.000 \$. מציעים 50 ת. בשביל מוסקסור, 1000 \$ כ"א (פגוזים יש לנו די) - הבאנו כבר 168 ת. כאלה בשביל 42 מוסקסור. מקווים שיהיו לנו 50 מוסקסור. דרוש גם מלאי של חותחים - אפשר להכניס אותם למסוסים אחרים.

מציעים לנו מיליון וחצי כדור 303 עם 100 מכוונות יריות של 303 - מ"ה יעלה 146.000 \$.

מ"ה דרוש 1.030.000 \$. עשרה אחוז יש לשלם מיד, השאר עם הקבלה שנמשכת 3/4 - 1 שנה.

נשאלה שאלה אם לקבל הזמנה של הורו למרגמות 2". להלכה אין כל ספק אך יש לברר אם נקיים ההזמנה, ואם מלוא ההזמנה לא יפריע ברצינות לתוצרת שלנו.

מלבד חמד יש מחלקה מדעית במשרד הבטחון (ברגמן, סמבורסקי, שני הקצלסקי, זנקה, רסנר) שהוקמה באוקטובר 1947, זה שנים אין לי מושג על קיום מחלקה מדעית במשרד הבטחון. ידעתי רק חמד (חיל מדע).

- עצבנותו וחוסר שלטונו של ו.ו. בעצמו בלסו ועברו הישיבה. צר לראות בחור מוכשר זה בקלקלתו. היש עוד תיקון לליקוי מדאיב זה?

חזרתי בערב להשרון.

29.6.51, יום ו' כה' סיוון

סקירה על מושבי העולים בראשית יוני מגלה ליקויים חמורים אלה: אספקת המים גרועה. חסרים צנורות או מנוע להפעלת הבאר, לפעמים דרוש תיקון קל - ואינו נעשה. גם מי שתיה נקנים ביסורים. אספקת המצרכים אף היא לא סדירה, הלחם לא טרי. לקויה גם אספקת הציוד החקלאי. השווק נעשה ע"י הבובה, אבל מחלוננים על מחירים, פחות במשקל, ומשוכ כך רבים מוכרים חוצרתם לשוק שחור. בחינוך יש לקויים. המורים אין להם הכשרה מספיקה, ולפעמים נוסעים ליום יומים הביחה (רובם לא גרים במקום) ומזניחים ביה"ס. הסוכנות וגם הקה"ק מלינה שכר העובדים.

מצב הכסחון שופר, אחרי האמונים שקיבלו המחישבים. המדריך קובע במושב, אולם לא כל המדריכים מחאימים לתפקידם.

ברבסיה המדריך הוא איש הפה"מ, באורה - איש מפ"מ.

אנשי החזית הדתית במשרד הדתות, הסעד והפנים עושים במושבים שליחות מפלגתית. הרב גמליאל ממשרד הדתות, עפרי, קצין מחוז, ירושלים, דב רוזן מהמחלקה לישובי העולים במשרד הפנים נוקטים בשעת מילוי תפקידיהם הרשמיים קו מפלגתי מובהק.